

Decyzja
Prezydium KK
nr 107/15

ws. opinii do *Kierunkowych założeń nowej ordynacji podatkowej*

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia uwagi do *Kierunkowych założeń nowej ordynacji podatkowej* zwanej dalej *Załoženiami*.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” dokonując analizy *Założeń* podziela pogląd, że nowa ordynacja podatkowa powinna służyć realizacji dwóch podstawowych celów:

- ochronie praw podatnika,
- zwiększeniu skuteczności i efektywności wymiaru i poboru podatków.

Jednakże zaproponowane w przedstawionym projekcie rozwiązania nie zawsze potwierdzają zamiar realizacji tych celów.

Uwagi ogólne

1. Zapisy *Założeń* zawierają sformułowania, z których nie wynika czy przedstawione rozwiązania są propozycją czy komentarzem do istniejących problemów wynikających z rozwiązań w aktualnym stanie prawnym. Należy w związku z tym jasno określić, jakie są zamierzenia projektodawcy w poszczególnych zapisach.
2. Duża część *Założeń* poświęcona jest zagadnieniom związanym z wydawaniem interpretacji podatkowych. Działania Ministra Finansów w tym zakresie wynikają z niejednoznacznych zapisów ustawowych. W związku z powyższym należy położyć duży nacisk przede wszystkim na jakość stanowionego prawa.

Uwagi szczegółowe:

1. Projektodawca nie uzasadnia nieprzyjęcia reguł będących w ordynacji podatkowej, a aktualnie istniejących w kodeksie postępowania administracyjnego i nie wskazuje skutków prawnych takiej decyzji.
2. Jak uznaje projektodawca: „Większa skuteczność organów podatkowych nie może jednak prowadzić do naruszenia praw podatnika. Kształt nowej ordynacji podatkowej

powinien uwzględniać fakt, że interes publiczny jest często niesprzeczny z interesem podatnika, a także dawać podstawy należytego wyważania tych interesów w sytuacji, gdy są one sprzeczne. Będzie temu służyło ujęcie w ordynacji zasad ogólnych prawa podatkowego, które m.in. będą obligowały do uwzględnienia w procesie interpretacji prawa podatkowego praw podatnika, ale także interesu publicznego”. Projektodawca powinien wskazać konkretne interesy i prawa podatnika.

3. Konieczne jest uzupełnienie katalogu zasad o rozstrzygnięcie wątpliwości na korzyść podatnika (in dubio pro tributario). Podatnik nie może ponosić negatywnych konsekwencji nieprecyzyjnego określania jego obowiązków w ustawie podatkowej.
4. Z przyznaniem konkretnych praw podatnikowi powinny zostać skorelowane instrumenty, które realizowałyby te prawa w praktyce.
5. Istotne będą szczegółowe rozwiązania dotyczące ochrony prawnej przysługującej podatnikowi w razie zastosowania się przez niego do udzielonej mu urzędowej informacji, która następnie okazuje się niepoprawna lub myląca, zwłaszcza z uwagi na zaufanie podatnika do organów podatkowych.
6. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” nie zgadza się z propozycją odstąpienia od sądowej kontroli interpretacji podatkowych. Niepokojący jest przede wszystkim fakt, że znaczny jest odsetek spraw, w których sądy niepodzieliły stanowiska Ministra Finansów ujętej w interpretacji. Należy położyć szczególny nacisk na jakość stanowionego prawa oraz konieczność większej specjalizacji jego interpretacji.
7. Uznanie przez projektodawcę *Założeń*, że „należy wprowadzić skuteczną prawnie możliwość powoływania się na interpretację ogólną w tożsamym stanie faktycznym” jest pozytywnym rozwiązaniem, jednak forma przedstawienia propozycji nie daje pewności, czy to jest propozycja czy tylko rozważania.
8. Pozytywnie należy ocenić propozycję stworzenia nowoczesnego, sprawnego ogólnokrajowego punktu jednolitej informacji na temat podatków dla podatników i pracowników administracji podatkowej, który ma według autorów *Założeń* stanowić gwarancję jednolitych procedur oraz standardów w zakresie udzielania indywidualnych interpretacji.
9. Propozycje możliwości zadawania pytań prawnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego należy uzupełnić o informację kto będzie miał uprawnienia do tej czynności. Właściwa ocena będzie uzależniona od określenia przez projektodawcę zakresu podmiotowego.

10. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia rozszerzenie katalogu niewładczych form działania organów podatkowych poprzez między innymi wprowadzenie procedury konsultacyjnej oraz mediacji podatkowych. Jednakże w związku z tym, że korzystanie z nich co do zasady będzie odpłatne, należy jasno określić w ustawie kryteria określenia ceny wraz z cennikiem, aby uniknąć uznaniowości przy wycenie.
11. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do propozycji rezygnacji z definiowania obowiązku podatkowego w samej ordynacji podatkowej, a zamiast tego wskazanie, że określają go ustawy lub, że wynika on z ustaw podatkowych.
12. Pozytywnie należy ocenić zamiar zrekonstruowania i uporządkowania siatki pojęć podstawowych w ordynacji podatkowej.
13. W zakresie ustanowienia przedstawiciela dla osoby nieobecnej, Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że propozycja zmian dotyczy jedynie słownictwa użytego w tym zakresie.
14. Szersze dopuszczenie stosowania nowoczesnych technik utrwalania obrazu i dźwięku przy przeprowadzaniu postępowania dowodowego wymaga zastosowania specjalnych metod ochrony danych osobowych oraz zabezpieczenia materiału dowodowego przed zniszczeniem.
15. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wnioskuje o doprecyzowanie użytego określenia „zbliżone kompetencje”, gdyż nie jest jasne co projektodawca ma na myśli.
16. Pozytywnie należy ocenić połączenie przepisów dotyczących kontroli podatkowej funkcjonujących w odrębnych aktach prawnych w jedną całość.
17. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zgadza się z założeniem, aby czynności sprawdzające ponownie uregulować odrębnie od kontroli podatkowej. Jednocześnie należy jednak, co do zasady - jak przyznaje w *Założeniach* projektodawca - wprowadzić pierwszeństwo prowadzenia przez organ podatkowy czynności sprawdzających, zanim zostanie wszczęta kontrola podatkowa. Z założenia bowiem czynności sprawdzające mogą prowadzić do zweryfikowania wysokości zobowiązania przez podatnika lub przez organ podatkowy w trybie korekty, a zatem w takim przypadku nie będzie konieczne prowadzenie kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego.
18. Pozytywnie należy ocenić zamiar zagwarantowania czasu do korekty po kontroli podatkowej, a przed wszczęciem postępowania podatkowego, jednakże należy uzależnić zagwarantowany czas na dokonanie korekty deklaracji od zakresu kontroli oraz skali dokonywanych korekt.

Przedstawione w opiniowanym dokumencie założenia przyjmują formułę ogólną. Dlatego Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawi szczegółowe uwagi do rozwiązań zawartych w projektach konkretnych ustaw.

Gdańsk, 23 czerwca 2015 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”
SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”